

Wyjaśnienia do raportu w odpowiedzi na pismo Burmistrza miasta Brzeziny z dnia 23 stycznia 2025 r., znak: RI.6220.5.24.2023, przekazującego wezwanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Dyrektora Zarządu Zlewni w Łowiczu dnia 16 stycznia 2025 r., znak: WL.ZZŚ.4900.14.2024.BS w następującym zakresie:

1. wskazać, czy w obrębie terenu inwestycyjnego zlokalizowane są rowy melioracyjne lub inne urządzenia wodne takie jak m. in. ciągi drenarskie, rowy czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji; w przypadku takiego stwierdzenia, określić odległość planowanych obiektów budowlanych od ww. urządzeń wodnych, wskazać rozwiązania minimalizujące oddziaływanie na środowisko gruntowo-wodne planowanej inwestycji oraz odnieść się do zakazów wynikających z art. 192 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1087, ze zm.);

Odpowiedź: W ramach przeprowadzonych analiz, na obecnym etapie nie przewiduje się prac, które mogłyby wywołać negatywny na stosunki wodne w rejonie inwestycji. Szczegółowe rozwiązania wraz z ich analizą znane będą znane na etapie projektu budowlanego.

Zgodnie z załącznikiem trzynastym do ROŚ - rysunek STES02_w_3_4_plan_sytuacyjny zaprojektowane zostały likwidacje istniejących zbieraczy oraz sączków kolidujących z projektowaną drogą. W miejscach, gdzie projektowany układ drogowy odcinał istniejące zbieracze i sączki zostały zaprojektowane nowe zbieracze, które przejmą istniejącą sieć drenarską i będą umożliwiać dalsze prawidłowe funkcjonowanie działów drenarskich poprzez podłączenie do nich zbieraczy i sączków. W przypadku gdy sączki lub zbieracze miały swój koniec pod układem drogowym zostaną one usunięte do granicy inwestycji drogowej. Od miejsca zakończenia likwidacji istniejący sączek lub dren zostanie zabezpieczony przed zamuleniem umożliwiając jego dalsze funkcjonowanie.

2. z uwagi na lokalizację przedsięwzięcia na projektowanych obszarach ochronnych typu A i B międzymorenowego zbiornika wód podziemnych Brzeziny — Lipce Reymontowskie GZWP 403, należy uszczegółowić dla wszystkich wariantów opis i sposób projektowanego systemu odprowadzania wód opadowych i roztopowych z pasa drogi; na mapie z zaznaczonymi zasięgami obszarów ochronnych typu A i B i wariantami obwodnicy Brzezin przedstawić na jakim odcinku projektowanej drogi wykonane zostaną: rowy szczelne dwustronne, rowy nieszczelne dwustronne, zbiorniki retencyjne szczelne i zbiorniki retencyjne nieszczelne;

Odpowiedź: W pkt. 2.2.3 raportu. wskazano konieczność uszczelnienia systemu na obszarze GZWP. Zgodnie z pismem otrzymanym z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 4.03.2025 r., znak: BW-III.1331.6.2025, na terenie inwestycji Wojewoda Łódzki nie ustanowił obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych (załącznik nr 9 do ROŚ). W otrzymanym piśmie nie potwierdzono również informacji, jakoby ustanowienie takich stref było obecnie procedowane.

W związku z tym, iż ustanowienie ww. stref nie jest obecnie nawet na etapie procedowania, odstąpiono od analiz strefy A i B.

Według informatora PSH (Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce. Państwowy Instytut Geologiczny. Państwowy Instytut Badawczy. Warszawa 2017), dla proponowanych obszarów ochronnych GZWP 403:

„Proponowane obszary ochronne (362,7 km²) zajmują ponad połowę powierzchni zbiornika. Wydzielono 2 typy obszarów ochronnych: obszar A (powierzchnia 248,3 km²) obejmuje tereny bardzo podatne (czas pionowej infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu poniżej 5 lat oraz

obszar B (powierzchnia 114,4 km²), który obejmuje tereny podatne (czas pionowej infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu wynosi 5–25 lat). Obszary ochronne obejmujące tereny bardzo podatne stanowią ok. 70% obszarów chronionych.

Proponowane formy ochrony GZWP nr 403 podzielono na dwie kategorie. Do pierwszej należą zakazy i nakazy, które wynikają z aktualnych przepisów prawnych, do drugiej te, których realizacja wymaga zmiany lub rozszerzenia obecnie obowiązujących przepisów prawa. Zaproponowane zakazy i nakazy są ukierunkowane na ochronę wód podziemnych przed negatywnymi skutkami działalności rolniczej, nieodpowiedniej gospodarki odpadami i ściekami oraz lokalnie skutkami negatywnego oddziaływania przemysłu. Zaproponowane zakazy i nakazy nie zakładają likwidacji istniejących zakładów ani ograniczenia powierzchni produkcji rolnej, a raczej wprowadzanie zmian sposobu użytkowania, ukierunkowanego na zmianę technologii, ograniczenie emisji itp. Ograniczenia lokalizacyjne dotyczą nowych, uciążliwych inwestycji stanowiących potencjalne zagrożenie dla środowiska, które powinny być wykonywane poza obszarami ochronnymi. Działania ochronne powinny polegać na zapobieganiu, likwidacji i ograniczeniu wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego.”

Z powyższego wynika, iż projektowana obwodnica, ze szczelnym systemem odwodnienia na obszarze GZWP oraz z urządzeniami podczyszczającymi poziom zawiesin ogólnych oraz węglowodorów ropopochodnych do poziomów poniżej dopuszczalnych wynikających z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019 poz. 1311).

W związku z tym, iż nie jest znany harmonogram ustanawiania obszarów ochronnych GZWP 403 oraz nie jest znany katalog zakazów, nakazów i ograniczeń, które będą obowiązywały na ustanowionych obszarach na obecnym etapie nie jest możliwe ustalenie czy niezbędne będzie wdrożenie dodatkowych środków minimalizujących które wpiszą się w koncepcje ochrony GZWP określone w rozporządzeniach ustanawiających obszary ochronne.

W związku z powyższym na etapie ponownej oceny oddziaływania na środowisko należy zaktualizować informacje o postępie prac związanych z ustanowieniem obszarów ochronnych GZWP oraz uwzględnić zakazy, nakazy i ograniczenia obowiązujące dla ustanowionych obszarów.

3. wyjaśnić, dlaczego w analizie porównawczej poszczególnych wariantów obwodnicy nie uwzględniono parametru powierzchni trasy będącej w kolizji z obszarami ochronnymi typu A i B zbiornika wód podziemnych GZWP 403;

Odpowiedź: Zgodnie z odpowiedzią na pkt. 2 niniejszego wezwania wskazano konieczność uszczelnienia systemu na obszarze GZWP. W ramach przeprowadzonych analiz nie stwierdzono istotnych różnic w oddziaływaniu na wody podziemne analizowanych wariantów obwodnicy przy zastosowaniu wskazanych w raporcie środków minimalizujących. W związku z powyższym kryterium powierzchni trasy będącej w kolizji z GZWP nie było brane pod uwagę w analizie porównawczej wariantów.

4. wskazać jaki wariant projektowanej obwodnicy będzie generował najmniejsze negatywne oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne;

Odpowiedź: Zgodnie z odpowiedzią na punkt 3 niniejszego wezwania w ramach analiz przeprowadzonych analiz nie stwierdzono istotnych różnic w oddziaływaniu na wody podziemne analizowanych wariantów obwodnicy przy zastosowaniu wskazanych w raporcie środków minimalizujących. przeprowadzonych

analiz nie stwierdzono istotnych różnic w oddziaływaniu na wody podziemne analizowanych wariantów obwodnicy przy zastosowaniu wskazanych w raporcie środków minimalizujących.

5. wyjaśnić czy brak zastosowania separatorów substancji ropopochodnych dla wód opadowych i roztopowych z pasa drogi do drogowych rowów nieszczelnych i nieszczelnych zbiorników retencyjnych jest zgodne z projektowanymi zakazami dla obszarów ochronnych zbiornika wód podziemnych GZWP 403;

Odpowiedź: Jakość wód odprowadzanych do odbiorników będzie spełniała wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych. Zgodnie z pismem otrzymanym z Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi z dnia 4.03.2025 r., znak: BW-III.1331.6.2025, na terenie inwestycji Wojewoda Łódzki nie ustanowił obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych (załącznik nr 9 do ROŚ).

6. wskazać czy wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane do lokalnych rowów melioracyjnych lub cieków, na podstawie uzyskanych zgód wodnoprawnych;

Odpowiedź: Na odprowadzanie wód będą uzyskane pozwolenia wodnoprawne na etapie projektu budowlanego

7. wskazać czy zlokalizowanie zbiornika retencyjnego ZB — 3.1 dla wariantu 3/4 w sąsiedztwie rezerwatu przyrody „Wiączyń” w odległości około 20 m od północnej granicy ww. rezerwatu nie narusza celów ochrony siedlisk leśnych na etapie realizacji i eksploatacji projektowanej obwodnicy w wariantie 3/4;

Odpowiedź: Zgodnie z zapisami w rozdziale 4.10.2 w celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego w wariantie W3/4 w sąsiedztwie rezerwatu zaprojektowano szczelne rowy drogowe (rowy te znajdują się na odcinku od km ok. 1+905 do km ok. 2+087). Ww. rozwiązanie pozwoli na uniknięcie wpływu inwestycji związanego z potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska gruntowego i wód podziemnych. Nie wystąpi więc wpływ na cel ochrony w rezerwacie jakim jest zachowanie fragmentu lasu liściastego o cechach grądu subkontynentalnego na granicy zasięgu buka i jodły, gdyż w związku z realizacją inwestycji nie ulegną zmianie warunki siedliskowe ww. zbiorowisk leśnych. Nie wystąpi wpływ inwestycji w wariantie W3/4 w fazie realizacji przedsięwzięcia, gdyż, jak wykazano w Rozdziale 4.14, inwestycja nie będzie miała wpływu na stan ilościowy i jakościowy wód podziemnych.

8. wyjaśnić czy przy wyznaczaniu lokalizacji zbiorników retencyjnych (szczelnych i nieszczelnych) brano pod uwagę charakterystykę warunków geologicznych i hydrogeologicznych w rejonie ww. zbiorników, na podstawie dostępnych map geologicznych i hydrogeologicznych w wersjach cyfrowych lub wykonanych badań geologicznych/geotechnicznych dla wariantów projektowanej obwodnicy;

Odpowiedź: Tak, brano pod uwagę warunki gruntowo-wodne.

9. należy wskazać miejsca kolizji projektowanych wariantów obwodnicy Brzezin z wariantem inwestorskim „linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia — CPK — Łódź Niciarniana bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK”; konieczne zatem będzie uwzględnienie powiązań projektowanego przedsięwzięcia z przedsięwzięciem kolejowym i kumulowania się ich oddziaływań na środowisko;

Odpowiedź: W rozdziale 4.6 raportu uwzględniono kumulacje oddziaływań linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia — CPK — Łódź Niciarniana bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK z analizowanymi wariantami obwodnicy. Kolizja z CPK dla poszczególnych wariantów: W1 – km ok. 7+390, W3/4 – km ok. 3+060, W5 – poza opracowaniem.

Jest mało prawdopodobne, by obydwa przedsięwzięcia realizowane były w tym samym czasie, gdyż znajdują się na różnych etapach projektowych. Nie wystąpią więc oddziaływania skumulowane na etapie ich realizacji.

Zgodnie z analizami przedstawionymi w raporcie o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa obwodnicy Brzezin w ciągu drogi krajowej nr 72” projektowany w ramach inwestycji system odwodnienia nie zmieni ilości odprowadzanych wód do środowiska, a stężenie zawiesin ogólnych oraz węglowodorów ropopochodnych w wodach opadowych i roztopowych z systemu odwodnienia projektowanej drogi odprowadzanych do środowiska nie przekroczy wartości dopuszczalnych przepisami.

Zgodnie z „Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. Budowa linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia - CPK – Łódź Niciarniana (bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK) – odcinek łódzki”, na podstawie wniosków przedstawionych w opracowaniu pt. „Badania jakości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z terenu linii kolejowych oraz analiza jakości gleby i ziemi w wybranych lokalizacjach w celu określenia rodzajów urządzeń służących ochronie środowiska gruntowo – wodnego” jakość odprowadzanych wód opadowych z linii kolejowych spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019 poz. 1311), obowiązujące obecnie dla odprowadzanych podczyszczonych wód opadowych i określające następujące wymagania jakościowe:

- stężenie zawiesin ogólnych $< 100 \text{ mg/dm}^3$,
- stężenie węglowodorów ropopochodnych $< 15 \text{ mg/dm}^3$

Na podstawie analizy zaprezentowanych wyników należy stwierdzić dobrą jakość wód opadowych i roztopowych odprowadzanych z linii kolejowych i brak podstaw do budowy systemów oczyszczania wód opadowych i roztopowych.

W związku z powyższym nie przewiduje się kumulacji stężenia zawiesin ogólnych i węglowodorów ropopochodnych do poziomu powyżej dopuszczalnych wartości określonych w ww. rozporządzeniu podczas eksploatacji obydwu inwestycji, a więc wpływu na jakość wód podziemnych i powierzchniowych.

Zgodnie z „Raportem o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięcia pn. Budowa linii kolejowej nr 85 na odc. Warszawa Zachodnia - CPK – Łódź Niciarniana (bez odcinka w obrębie Węzła kolejowego CPK) – odcinek łódzki” zakres oddziaływań obiektów wykonanych poniżej zwierciadła wód podziemnych (tuneli, konstrukcji oporowych, wzmocnień gruntów) na warunki hydrodynamiczne, wskazują na ryzyko pojawienia się deformacji pola hydrodynamicznego, których skala może stanowić zagrożenie dla obiektów usytuowanych w sąsiedztwie realizowanego obiektu. Wielkość zmiany zależy od wartości spadku hydraulicznego oraz od rozmiaru i ekspozycji obiektu względem linii prądu. Po stronie dopływu wód podziemnych może pojawić się piętrzenie wód przekraczające zakres naturalnych wahań zwierciadła, po stronie odpływu, symetrycznie, obniżenie zwierciadła. Oddziaływanie może zostać ograniczone lub wyeliminowane poprzez zastosowanie rozwiązań minimalizujących m.in. drenaży w strefie piętrzenia i systemów rozsączania wód w strefie obniżenia zwierciadła.

Odpowiednie działania minimalizujące – jeśli okażą się niezbędne, zostaną wdrożone już na etapie realizacji przedsięwzięcia. W fazie eksploatacji, oddziaływanie polegające na np. spiętrzeniu wód

podziemnych, może nastąpić w skutek awarii lub pogorszenia sprawności zastosowanych urządzeń (np. w skutek kolmatacji drenaży).

Na analizowanym odcinku linii CPK (km ok. 107+400), kolidującym z projektowaną obwodnicą Brzezin, nie projektuje się tuneli.

Analizowane inwestycje poprzez właściwe prowadzenie prac przy ich realizacji, z zastosowaniem środków zaradczych i minimalizujących, o których mowa w raportach, nie będą miały negatywnego wpływu na stan jednolitych części wód powierzchniowych oraz podziemnych. Realizacja obydwu ww. inwestycji nie i kumulacja ich oddziaływań na etapie eksploatacji nie będzie stanowić zagrożenia dla osiągnięcia celów środowiskowych JCWP oraz JCWPd i nie naruszy ustaleń dokumentów planistycznych przyjętych dla analizowanego terenu.

W związku z powyższym nie przewiduje się kumulacji oddziaływań w zakresie wód podziemnych i powierzchniowych.

10. podać źródło zaopatrzenia w wodę na etapie realizacji przedsięwzięcia z rozbiem na poszczególne cele socjalno-bytowe i budowlane;

Odpowiedź: w rozdziale 2.7.1 raportu wskazano możliwe źródła zaopatrzenia w wodę wraz z szacowaną ilością wody, jaka zostanie użyta na cele budowlane inwestycji. Na obecnym etapie nie jest możliwe rozbieżne źródeł zaopatrzenia na poszczególne cele.

Zakres planowanych robót budowlanych na czas realizacji ich będzie wymagał zastosowanie zabezpieczenia wykopów przed napływem wód powierzchniowych jak i gruntowych. Przedmiotowe oddziaływanie ze względu na rozwiązania projektowe (prowadzenie niwelety projektowanych dróg) nie będzie trwale oddziaływał na wody gruntowe. Ewentualny wytworzony leja depresji związane z obniżeniem wód gruntowych jest przewidywany na czas realizacji odcinka robót budowlanych.

W związku z powyższym nie przewiduje się konieczności uzyskiwania dodatkowo decyzji wodnoprawnej mając na uwadze Art. 389. ustawy Prawo wodne mówiący, że jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pozwolenie wodnoprawne jest wymagane na długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej.

11. określić jakie zgody wodnoprawne są niezbędne do realizacji i eksploatacji planowanej inwestycji.

Odpowiedź: Rodzaje zgód wodnoprawnych potrzebne do uzyskania pozwolenia na budowę oraz realizacji i eksploatacji zostaną określone na etapie projektu budowlanego. Na obecnym etapie przewiduje się uzyskanie zgody wodnoprawnej zgodnie z art. 389. ustawy Prawo wodne na:

- 1) usługi wodne;
- 2) szczególne korzystanie z wód;
- 3) długotrwałe obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej;
- 4) wykonanie urządzeń wodnych;
- 5) kształtowanie nowych koryt cieków naturalnych;
- 6) prowadzenie przez wody powierzchniowe płynące obiektów mostowych, rurociągów, przewodów w rurociągach osłonowych lub przepustów;